

**KNIHA
OMEZENÍ**

—
Elsa Aids

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Knihá omezení

Elsa Aids

Znění tohoto textu vychází z díla [Kniha omezení](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Rubato v Praze v roce 2017. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Elsa Aids: Kniha omezení), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 28. 1. 2022.

OBSAH

<i>Ujel jsem sto osmdesát kilometrů za dvě hodiny</i>	8
<i>Jsem na místě, které musím opustit</i>	9
<i>Narodil jsem se obráceně, ale bez potíží</i>	10
<i>Osamělí muži jsou posedlí válčením</i>	11
<i>Nutnost, peníze, jídlo</i>	12
<i>Mám auto s namáčknutým chladičem</i>	13
<i>Plešoun jede z práce</i>	14
<i>Žili jsme spolu jako dvě kočky</i>	15
<i>Stojím na letišti a pozoruju odlety</i>	16
<i>Viděl jsem ve vodě nutrii</i>	17
<i>Muži přilepení k obrazovkám</i>	18
<i>Setmělo se a začalo jemně sněžit</i>	19
<i>Mé nynější přítelkyně většinou žijí</i>	20
<i>Obdivoval jsem její drobné, bezchybně seřazené zuby</i>	21
<i>Ráno jsem na chvíli usnul</i>	22
<i>Ta hra mě baví</i>	23
<i>Po několika deštivých dnech se rychle oteplilo</i>	24
<i>Chtěla mít silného muže</i>	25
<i>Zkus znovu prožít svůj porod</i>	26
<i>Strčila mi ruku do úst</i>	27
<i>Ošklivé Česko mě varuje před levnou ojetinou</i>	28
<i>V noci se jí zdálo o válce</i>	29
<i>Vstávají dřív</i>	30
<i>Jen málokdy vím, co dělat</i>	31
<i>Ona je zvláštní</i>	32
<i>Nenosím štěstí</i>	33
<i>Byl podzim, první rok finanční krize</i>	34
<i>Plešoun se nedokáže zastavit</i>	35
<i>Měli jsme potíže s odpadem</i>	36
<i>Zvykl jsem si čekat</i>	37

<i>Ošklivé Česko si se mnou dalo další schůzku</i>	38
<i>Nežil jsem úplně sám, ale rád jsem se vzdaloval</i>	39
<i>Konflikt se vleče</i>	40
<i>Ze svých projížděk jsem nesvůj</i>	41
<i>Byli jsme blízko</i>	42
<i>Za poslední benzínkou jsem odbočil</i>	43
<i>Nejspíš jsou to záběry z prázdnin</i>	44
<i>Můj spánek se vznášá nízko nad zemí</i>	45
<i>Přijíždím za tmy</i>	46
<i>Když jsem ji nenáviděl poprvé, mohl jsem ještě odejít</i>	47
<i>Stojí za silnicí</i>	48
<i>Naše známá má peníze</i>	49
<i>Několikadenní snění znamená zablokovaná záda</i>	50
<i>Podzimní dovolená je levnější</i>	51
<i>Ošklivé Česko začalo mluvit o sobě</i>	52
<i>Zničit společnou základnu se ukázalo jako špatný nápad</i>	53
<i>Nakonec je to otázka kousání</i>	54
<i>Je chladno, inverze</i>	55
<i>Brzy ráno jsem šel kolem řeky</i>	56
<i>Silnice jsou pokryté sněhem</i>	57
<i>Její děloha je zbytečně velká</i>	58
<i>Ošklivé Česko se ztrácí v českých ložnicích</i>	59
<i>Plešoun vaří maso</i>	60
<i>Tma se rozrůstá jako větve, temné na světlém pozadí</i>	61
<i>Když přijde, má na sobě tři vrstvy černého oblečení</i>	62
<i>Naučil jsem se měnit úroveň</i>	63

„schází jen pár mých posledních chyb“

Ujel jsem sto osmdesát kilometrů za dvě hodiny
a teď pozoruju noční hmyz, jak zbrkle přelétá čajové svíčky.

Cítím v sobě drobné posuny.
Měl bych vejít, ale najednou se mi nechce.
Uvnitř je spousta lidí.

Jsem na místě, které musím opustit,
ale nemůžu si s sebou nic vzít.

Násilí patří k čistotě, a tak ještě chvíli uklízím
a sleduju válečný film.

Nad moře vzlétají letadla
z letadlových lodí.

Mladí piloti, stísnění v úzkých kabinách,
ovládají stroje naučenými pohyby.

Hlas říká,

že všichni ti muži sní o návratu a o tom, že se konečně vyspí.

Nedostatek spánku každého změní,
ale let zpátky stírá všechny rozdíly.

Narodil jsem se obráceně, ale bez potíží,
jen jsem na chvíli zabloudil.
Nakonec mě vytáhli.
Od tří do třinácti jsem si rád povídal,
ale nejvíc sám se sebou.
Od patnácti do třiceti jsem spal sám se sebou,
až na výjimky.

V jedenatřiceti letech
jsem se naučil jezdit autem a tím jsem ukončil své vzdělání.

Zbytek přeskočím.

Kde není místo pro mlčení, už není moc místa na nic.
I malé posunky se mění v malé schválnosti.
Je to jako mezi zeměmi
v době míru.

Osamělí muži jsou posedlí válčením,
tloustnou,
ale v noci se cítí jako vojáci.

Dokážou rozeznat různé zbraně,
umí pojmenovat tanky a řády vojenské cti.
Všichni sní o stříbrném prstenu s lebkou a dělovém kříži
za roky strávené ve službě.

Nikdy s nimi nemluvím, jen je sleduju,
a oni nevědí,
kdo jsem.

Jsem
zrádce jako oni.

Nutnost, peníze, jídlo.
Pozoruju trpaslici, jak se snaží vylézt na obrubník
a vytáhnout za sebou vozíček.
Dívám se na její malé tělo plné nesnází.

Umyl jsem si vlasy,
odrolil suchou kůži z obličeje,
spolkl hrst arašídů
a s koncem dne vyšel ven.

Dnes jsou mé vězeňské způsoby ostřejší než chování ostatních.
Někoho to zraňuje,
ale je to jen dočasné vyostření.
Jednou bodám jako nůž,
podruhé zavoním jako bezinkové květy.

Mám auto s namáčknutým chladičem,
ale připadám si v něm jako v inkubátoru.
Topení je všude,
i v sedadlech.

Je příjemné sedět v měkké kůži a být nad věcí.

Tak rychle, ujed' mi.

Jenže když se večer vrátím, doma v posteli
zase rád najdu
to malé, ale zkušené stvoření —
ošklivé Česko pro muže.

A ošklivé Česko mi honem uleví.

Plešoun jede z práce,
je unavený a usíná nad nedojedeným salátem,
v zimní bundě,
s tváří přilepenou na skle.

Zatímco spal, venku se stačilo setmít.
Otevírá oči
a místo okolí vidí v okně sám sebe z nečekané blízkosti.

Zeleň na osvětlené krajnici vypadá záhadně,
tmu střídají implantáty
a odlesky vzrušení.

Plešoun sedí na zadním sedadle
a bydlí v chatě za městem.

Žili jsme spolu jako dvě kočky,
noc na našich tvářích skoro nezanechávala stopy.
Rozhodně ne větší než čokoládové tyčinky
na mých rtech.

To už je všechno pryč.

Bojím se, abych nevypelichal
jako každý mazlíček,
co málo spí.

Naši domácnost rozfoukal ranní vítr,
chomáče chlupů z odkvetlých osik se rozlétly.

Nakonec převládla potřeba dálky.

Stojím na letišti a pozoruju odlety.
Letadla se pomalu zvedají, odrážejí se od země
a lehají si do prázdna.

Chvíli na obloze září jako staniol, pak zčernají a už je nevidím.
Čas ubíhá a pomalu mě zbavuje možností.

Myslím na video se ženou,
která si do díry zastrčí celý heineken.

Umění zmizet je odvaha lehnout si do prázdna
a už se nevracet,
i kdyby stěny byly jen skleněné.

Umění zmizet znamená zmizet úplně,
jako světloplachost ve tmě,
a stejně tak nevinně.

Viděl jsem ve vodě nutrii.
Byla tak velká, že jsem se bál zůstat
s ní sám.

Nutrie,
klidná noční hladina,
vzájemné vyměřování samoty.

Ta tíha je vyvážená kluzkým pohybem svědomí
a ochotou odejít s kýmkoli.

Minulost chce, abych se ztratil.

Muži přilepení k obrazovkám
si honí společný ocas.
Různé ženy se liší, ale ne při pohledu zblízka.
Zdálky zase nejsou vidět malé kazy:
chlupy, zarudlá kůže, otláčeniny a mateřská znaménka.

Stahuju zvuk, abych neslyšel vzdychání.
Obličej mě nezajímá.
Hledám jednu z těch, co mají stydké pysky složené jako leknín
a co se předklánějí v koupelně u umyvadla.

Hledání je čím dál delší.
Také kocovina trvá pokaždé o něco déle.
Otevřená lednička svítí do tmy jako království
studené kuchyně.

Setmělo se a začalo jemně sněžit.
Uprostřed chodníku ležela krabice od dortu
jako dárek
a pomalu ji pokrýval sněh.

Uvnitř jsem našel mrtvou kočku stočenou do klubka.
Nohy měla svázané provazem,
aby při sesuvech neničila
svůj dům.
Měla tam deku, hračky a granule.

Byl jsem zmatený,
jako by mě někdo pohladil.

Mé nynější přítelkyně většinou žijí
s mými někdejšími přáteli.
Říkám jim věci, které by je samotné nikdy nenapadly,
a tak se upřímnost znovu převíjí
jako obvaz,
jenom něžněji.

Ona vypadá jinak, než si myslel.
On by chtěl,
aby s ním nemluvila.

Každý si hýčká nějakou vzpomínku
a já se zatím zlepšuju v léčení.
Protože léčení je jemnější
než milování
a společné tajemství je jako ložnice pro hosta.

Obdivoval jsem její drobné, bezchybně seřazené zuby.
Byly dokonale bílé.
Byly jako past, do které jsem se chtěl chytit,
jenže ona se nikdy nezavřela.

V té době jsme jedli hodně masa
a jí se zpožďovaly měsíčky.

Společné úsměvy a trocha napětí mě lekaly.

Uběhly roky pomalého sjednocování:
stal jsem se umělcem
domácího násilí.

Chvilé navíc je těžké vyplnit,
ale láska si pořád hledá své místo.

Ráno jsem na chvíli usnul.
Zdálo se mi, že jsem velké černé auto,
vyšší třída,
ale příliš dlouhé,
a nemůžu nikde zaparkovat.

Únava nás pronásleduje.

Odpoledne usnula žena, se kterou žiju.
Zdálo se jí, že leží na kuchyňském stole jako špinavá utěrka,
a zavinula se sama do sebe.
Děti zatím sní o mamčině žábě,
která je přivedla na svět, když ji rozbolelo břicho.

Než si to všechno řekneme,
je už dávno tma.

Ta hra mě baví.
Klečím za postelí s nabitou dětskou pistolí,
děti pobíhají kolem a samou horlivostí jim přeskakují hlasy.
Připravují si zbraně.

Potom zhasnou a volají mámu.

Máma — ta, po které jsem toužil
a ke které se teď nedokážu přiblížit —
nejistě vchází do ložnice.

Rychle, střílej! křičí vzrušeně
mé děti.
Na svou matku se dívají jako na velkou porci jídla,
která se nedá sníst.

Z malé vzdálenosti ji gumovým nábojem
zasáhnu přímo do hlavy.

Po několika deštivých dnech se rychle oteplilo.
Plešoun viděl černocho,
jak jede na motorce jen v plavkách.
U stánku si koupil hranolky v kelímku
a k nim kečup.
Jeho výraz byl přesvědčivý.

Ona je mladší,
hubená,
ale nevypadá dobře.
Zipy na jejím oblečení se zapínají a rozepínají samy od sebe,
její věci se ztrácejí na dně kabelky.

Dokud byl nadržžený,
miloval na ní všechno, i rozlepenou peněženku,
italské boty a koženkovou bundu.
Teď neví,
jakou udržovat teplotu.

Chtěla mít silného muže.
Nakonec jsem tak silný, že ji nepotřebuju.
Sotva odejde,
proberu její oblečení a dám ho do špinavého prádla.

Potom sedím na kanapi se svými pětiletými syny
a díváme se na televizi.

Když muž zabije medvědice
a ona se svalí na zem,
oba si hladí
své dětské ocásky.

Očima kloužou po obrazovce
a napjatě se učí.

Zkus znovu prožít svůj porod,
říká mi,
jsi celý pomačkaný.
Svět ti nedovolil plně se rozvinout, anebo ses možná bál.

Ležíme v posteli a já si očichávám ruce.
Cítím její pohlaví a také vůni mandarinky, kterou jsme spolu
snědli.

Připadám si vláčný jako molitan,
a přesto se nechci
znovu narodit.

A chceš si aspoň povídat?
ptá se mě.
Myslí si, že jsem nemocný, a ani jí není dobře.
Jenže svou nemoc nemůže najít.

V jejím hledání se postupně ztrácíme.

Strčila mi ruku do úst
a hluboko pod jazykem zkoumala měkké místo.
Po jeho nahmatání jsem se vychýlil.
Slzy už nejdou zastavit.

Hlavu jsem si zakryl nahřátou osuškou a bezmocně vzlykám.
Stává se ze mě zlý člověk,
v mých slovech už není žádný prostor
pro skutečnost.

Kolem se tyčí kamenná sůl,
za zdí je místní pizzerie a o kus dál celé maloměsto.

Chci se uvolnit, ale škodím si.

Ošklivé Česko mě varuje před levnou ojetinou
a já mu věřím.

Ošklivé Česko je zkušená manželka.

Přes den pouští své tělo
na dlouhém vodítku,
večer ho omývá tlakovou hadicí,
leští ho a drbe do sucha.

Díru nechává okapat nad kanálkem —
je moc velká na to, aby ji brala s sebou na kanape.

A zatímco ze tmy zní hlasy,
na jejích rtech se v modrém světle
leskne vrstva vazelíny.
S koncem dne začíná omezení.

V noci se jí zdálo o válce,
měsíc odplul a její tělo vyteklo jako pračka.
Ve stejnou chvíli na jiném místě svěsím nohu z matrace.

Škoda, že se tak málo vidíme.
Zase je sama — připadá si jako koberec
přilepený k podlaze.

Noc je temnější než vyjetý olej.
Cestou na záchod po hmatu rozsvěcím řadu zářivek
a procházím chodbou až na konec.

Když se vyprazdňuju, zdá se mi,
že by bylo snadnější se znovu narodit
než žít dál.

Vstávají dřív
a tiše si mě prohlížejí,
jako by něco tak velkého viděly poprvé.

To jsou mé děti,
říkám si s údivem, když otevřu oči, a dívám se
na jejich hladové zvířecí obličej.

Pro své děti požaduju ostré nůžky, kterými se dobře vystřihuje.
Pro své děti požaduju zbraně.
Sám jsem nikdy žádnou neměl a lituju toho.
Pro své děti požaduju právo na střílení
a právo zkazit si život.

Nejdřív se musí odstříhnout.

Jen málokdy vím, co dělat
se svou nemocí.
Střídání nálad už dávno nestačí,
lítost už není jen vypuštění studené vody
a odřezání ploutví.

Stala se z toho celodenní kosmetika.

Jen málokdy vím,
co dělat,
ale všechno, co dělám,
dělám sám a nekonečně pomalu.
Léčení odmítám.

Ona je zvláštní.
Chce se pohybovat v mé blízkosti,
ale pořád někam mizí.

V ložnici se mění v záchranku.
Zdá se jí o mateřství, pěstounech a kojeneckém ústavu.
Někdy vyjíždí k zásahům
a potom se musí svléct a osušit.

Zatímco znovu usíná,
myslím na postižená miminka
a jejich rodiče, kteří je stejně milují.
Takhle se jí nikdy nezbavím.

Na světě je jen málo věcí v pořádku
a ani já mezi ně nepatřím.

Nenosím štěstí,
ale znám několik způsobů, jak rozpustit ztuhlé máslo.
Opět jsem vyvolal trochu vzrušení,
i když jen malého.

Ráno jsem se vrátil do svého záložního pokoje,
sedl jsem si na zem
a v prázdné místnosti
otáčel klíštětem.

Nakonec jsem ho vytrhnul.

Byl podzim, první rok finanční krize.
Nosil jsem umělý kožich, krátkou úpletovou sukni
a vojenské pouštní boty.

Jednou jsem se procházel územím nikoho
okolo mužské věznice.
Muži se vykláněli z oken, mlaskali
a volali na mě:
Lásko, kam jdeš?

Nic jsem neříkal a šel jsem blíž.

Vždycky jsem přemýšlel, co si vzít na sebe
a jak vyjádřit své pocity.
Ten den stačilo mlčet a být na dohled.

Plešoun se nedokáže zastavit,
ale také se nemůže udělat.

Jeho pot páchne prací.
Prsty má jako ploutve, celý den umývá nádobí
a na konci dne
z nich nemůže stáhnout prsteny.

Se světem uzavřel příměří.
Říká mi:
Všechno, co dělám, je jenom pro mě,
a stejně to nestačí.

Plešoun pracuje v restauraci s velkým akváriem.
Každé dopoledne musí nakrmit sumečky.

Měli jsme potíže s odpadem,
ale nakonec šlo hlavně o to se trochu omezit.
To se stává,
nic se neděje.

Tehdy jsem o ní mluvil jako o své ženě,
ale potom jsme to vzdali.
To se stává,
stanou se horší věci.

Další muž jí řekl, že nemůže
jít tam, kde jsem nechal svou špínu.

A přitom kdyby jen lehce zatlačil na dveře, ona by mu otevřela
a byli bychom v bezpečí.

Zvykl jsem si čekat,
většinu mého času zabere čekání.
Také denní světlo se mi daří využít jenom zčásti.

Jsem nemocný
a neléčený.
Kromě postele nepotřebuju žádný nábytek.

Léčená nemoc je jako dar,
říká mi žena,
i láska začíná léčením.
Ale kdo se nenechá léčit, ten odmítá i své nejbližší.

Kdo se neléčí, může jen nakazit.

Ošklivé Česko si se mnou dalo další schůzku.
Kalhotky zařízlé do zadku,
ramínka z průhledné umělé hmoty.
Zblízka vidím,
jak do moučné pleti vytlačují
její vyzrálou měkkost.

A vidět jsou i další vady —
hlavně narychlo vyhoněné mateřství,
kterým mě okouzluje.
Svěřit se mi a otěhotnět je pro ni to samé.

Má úzké dlaně a umí se
sama nastříhnout.

Nežil jsem úplně sám, ale rád jsem se vzdaloval.
Každá cesta byla jako odměna.

Někdy jsem spal,
jindy jsem si to dělal ve vlaku na záchodě,
ale nemohl jsem se udělat.
Vlak už dávno čekal na konečné,
když jsem vystříknul.

Otevřel jsem dveře a přímo proti mně
stál muž s pytlím odpadků.

Pozorně si mě prohlédl,
změnil výraz
a šel uklízet do dalšího vagónu.

Konflikt se vleče.

Útočí se v noci, po rozednění se sčítají škody.

Večer rozbívím koupelnu,

odjíždím

a další den se v ostrém ranním světle vracím s novým umyvadlem,

abych ji opravil.

Ted' jsou všichni pryč,

získaný prostor se zvolna projasňuje.

Ještě není poledne, a už ležím a dívám se na televizi:

americký vědec oznamuje,

že kolibřík mávne křídly padesátkrát za vteřinu

a to je pro něj důkaz stvoření světa.

Tak si u mě náhoda

vybírám malé dílky náhlého klidu

a chvíle možného štěstí.

Ze svých projížděk jsem nesvůj,
není tu žádné počasí a na nic se netěším.

Mládě se vyhřálo ve zlatém autě a nechce vystoupit.
Zjistilo, že cítit se dobře znamená
zavřít se sám v sobě jako sousto v ústech a netečně si říct:
Není tu žádné počasí a na nic se netěším,
ani na ni.

Dál jedu sám.

V měkkém masíčku zlatého auta
na předním sedadle
ospale natéká růžové mládě.

Byli jsme blízko.
Blízko: šest písmen, šest hodin
a mezer,
návrat zpožděný únavou.

Čas uvíznul v měkkém světle,
pulci se sluní v teplé vodě nad mělčinou,
jazyk ovládla smluvená znamení.

Ve sprše si představuju, že spím se ženou svého přítele.
Z mého pohlaví vylétá černé sperma
jako žmolek krajkové látky
a mizí v odpadu
pod lesklým žebrovím nerezové odtokové mřížky.

Stávám se ozvěnou
společné slovní zásoby.

Za poslední benzínkou jsem odbočil
a usnul v autě zaparkovaném mezi karavany.
Je to zvláštní,
ale pro jízdu po poušti je nutné upravit auto jako ložnici
a nevystupovat před cílem.

Zastávky vedou k záměnám.

Nejspíš jsou to záběry z prázdnin:
jednonohá kráska bezstarostně poskakuje po pláži
a vypadá šťastně.
Dopadne na ruce, lehne si na vyhřátý písek, pomalu se zasypává
a zase oprašuje.

Nevím, jak se jmenuje,
ale její omezené štěstí mě přitahuje.

Představuju si, že jí otírám písek z obličeje a líbám ji.
Mým vědomím prolétají těsně za sebou fritovaná kuřecí stehna,
majonéza a hruškový džus.

Sním o tom, že mám naprostou převahu.

Můj spánek se vznáší nízko nad zemí
jako odpolední světlo
a vyklízí nedávnou minulost.

Všichni jsou poblíž,
jen já jsem daleko.

Přijíždím za tmy
a zastavuju těsně za jejím autem.
Čím blíže parkuju, tím větší cítím vzrušení.

Ráno odjíždím, jak nejrychleji můžu,
ale dálnice je ucpaná
a chvíli trvá, než nastříhnou zmačkaný plech, zametou sklo
a silnici vystříkají proudem vody.

Čistota zbavuje obtíží,
smrt léčí,
světlo odhrnuje noc ke straně.

Jenom v mém těle sládne černá krev,
která se nedá naředit,
a strupy na mých rtech chutnají jako ibišek.

Když jsem ji nenáviděl poprvé, mohl jsem ještě odejít.
Místo toho jsem ji vzal k sobě.

Obstaral jsem pelíšek a ona ho přijala.

Dneska ta plachá domácí kočka s hladce vyholeným podbříškem
s mou nenávisť počítá a sama o ni pečuje.
Jenže i když je u mě, krmením jsem ji neochočil.

Chová se jako pomocnice,
ale nepomáhá mi.
Když ji nenávidím, ona se usmívá.

Stojí za silnicí,
jako by stála uprostřed zahrady,
zdlouhavě se převléká a pak přerovnává tašku plnou časopisů
a oblečení.

Krása se rodí sama od sebe
na pozadí špíny.

Dívám se z dálky, napjatě čekám, až se otočí.
Její vyzábělý zadek mluví jinou řečí než její obličej.
Její ruce se pohybují samy od sebe,
tiše čeří hladinu únavy.

Najednou se předkloní, stáhne si legíny
a jako dítě se rychle vymočí na zem.
Zůstávám sám
uprostřed prázdné zahrady.

Naše známá má peníze
na hlídání dětí,
a tak může natáčet film o bezdomovcích.
Chce, aby vyprávěli, co se jim zdá.
Jednoho z nich ve snu pronásledují opice s vyceněnými tesáky
a on před nimi uteče na strom.
Chyba.
Teď už jsou ve větvích a na záchranu je pozdě.

Návštěva pomalu končí.
Ještě je světlo,
ale už jsem tak opilý, že nemůžu najít klíče od domu.

Všechno vybavení je na svém místě,
jen osobní věci zmizely.

Několikadenní snění znamená zablokovaná záda.
Přesto se neobávám minulosti.

Naopak, blížím se k ní.
Dělám to mlčky a nic ve mně nezůstává.
Jenže když se konečně dostanu dovnitř, neumím se zastavit
a nechtěně
vyjdu ven ústy.

Vymyšlená láska je skoro jako skutečná
a já jsem příliš nevinný
na další skrývání.

Příliš velký, jmenovitý a černý
na další pohyb ve tmě.

Podzimní dovolená je levnější
a po válce je to levné hned dvakrát.

Na písku leží vyholená těla žen,
kolem košů se vrší odpadky.

Večer z nekonečna prosvítají první hvězdy
a září vysoko nad obzorem.
Trávník se poddává krůpějím umělého zavlažování,
šero konejší.

Už dávno jsem nebyl u moře.

V noci se odrážím od tropických pásem společného pokoje
a plavu jako pes daleko od pevniny
až tam, kde namísto barev vidím jen odstíny.

Ošklivé Česko začalo mluvit o sobě
a o tom, jaké je,
když nic nepředstírá.

Cizí muž říká: To se mi líbí.

Česko mu podrží v kabině a nechá si za to zaplatit.
Část peněz použije na oblečení pro sebe
a pro své děti,
zbytek na taxík a gelové nehty.

Muž opakuje,
co už jsem slyšel.
To se mi líbí.

Mně také.

Zničit společnou základnu se ukázalo jako špatný nápad,
její zbytky nám totiž překážely při dalších útocích
a zvyšovaly
náročnost boje mezi místnostmi.

Ztráty měly za následek,
že jsme nepomýšleli na ústup.
Konflikt se rozrostl.
V určité fázi už se nejednalo o porážku druhého,
ale o možnost vzájemného vyhlazení.

Najednou nic nebránilo dočasnému příměří.
Jeho součástí bylo společné jídlo,
krátký rozhovor,
občas plachá náklonnost,
vždycky důkladné pozorování.

Nakonec je to otázka kousání.
Dělá to naslepo,
dokud nezměkne nebo dokud se neobjeví
bezbarvá kapka vzrušení.

Dělá to naslepo,
dokud se neobjeví bílá kapka lásky.

Je chladno, inverze.
Nad trávnickem se převalují chuchvalce mlhy,
na zemi leží dýně.

Jsem na místě, kam může přijet kdokoli.
Za plotem stojí řada aut,
všichni jsou v jídelně, venku mží.
Chvíli poslouchám,
ale nedokážu zachytit spodní okraje jejich vět.
Jen sedím
a splývám s pozadím.

V jednu chvíli je tu má žena i s dětmi, ale nemůže mě najít
a zase odjíždí.
Za pár dní k ní vejde cizí muž ve stejném oblečení,
v jakém jsem ji opouštěl.

Brzy ráno jsem šel kolem řeky.
Byl jsem tak unavený, že se mi zdálo, že voda pláče
a že to slyší i ostatní.

Básně čtou nemocní lidé,
hlavně ti, co se přibližují bez pohybu a rádi by zmizeli na místě,
když plní misku kočičím žrádlem
a vrací se do postele.

Válečné knihy čtou ti, co už dávno neválčí,
jen by se rádi vzdálili životu.

Také já ležím v posteli
jako odzbrojená země pod nálety spojeneckých letadel.
V posledních týdnech války
dodatečně sepisuju ústavu ke své činnosti.

Silnice jsou pokryté sněhem,
příměstské autobusy se míhají za oknem jako záhada.

Samota ke mně promlouvá hlasem mravokárce
a opět mě dělá tím,
kdo rozbité věci dokáže vyhodit.

Její děloha je zbytečně velká,
je sama
po třech dětech.
Pracuje na směny, spí dopoledne a nikdy nepřichází pozdě.

Ve velké hale přerovnává tisíce drobných tělíček.

Malé myši bez chlupů sype do sáčků po padesáti kusech
jako chipsy.
Ty velké s tlustými růžovými ocasy skládá na střídačku
do plastových vaniček.

Vakuované balíčky plné bílých těl působí intimně —
jako obklady.

Zato balit mrtvé potkany vydrží jen těžko.

Ošklivé Česko se ztrácí v českých ložnicích.
I když ho hledám celé dopoledne,
nedokážu ho najít.

Po prázdných ulicích bloudí nezaměstnaní otcové
a čekají u školních jídelen.

Ležím
a dívám se na malou holku, jak pózuje
v dětském pokoji.
Jednou rukou si mne prso,
druhou vybaluje své růžové pohlaví a předvádí ho světu
jako šunkový chlebiček.

Některé věci jsou jen ve vzpomínkách,
nad dluhy převážily úroky.

Plešoun vaří maso,
vidí, jak měkne a mění barvu.
Jí u stolu, z kterého oloupal zbytek dýhy,
a nespouští oči z televize.
Tým kriminalistů vyšetřuje násilné vraždy mladých žen.

Je tolik zločinů, které je třeba napravit.
Tolik zamilovaných, které bolí
ztráta píchače.

Málo lidí, které nebolí nic.

Plešoun nikdy nezapomíná a nikomu neodpouští.
Jde po kraji silnice
a z každého, kdo projede kolem,
se stává jeho nepřítel.

Tma se rozrůstá jako větve, temné na světlém pozadí,
jako kresba.

Zatím vybírám daně z odkladu barev.

Zhasnu a jezdím potmě.

Dívám se:

můj nárazník, tvrdší smutek,

můj odstín, měkký lesk.

Když přijde, má na sobě tři vrstvy černého oblečení.
Já také.
Tak velké je naše sblížení.
Jsme unavení, ale v duchu rosteme.

Jdu k ní.
Všechny věci jsou v krabicích, zbyly jen postele,
z kuchyně slyšíme zvuk ledničky.

Je to zvláštní, jak se všechno děje z dálky.

Druhý den spím pod bílým povlakem
a připadám si jako zimní krajina.
Všechno odpad zůstal pod sněhem
a pomalu se rozkládá.

Naučil jsem se měnit úroveň.
Stačí mi napsat a požádat mě:
chci tě,
zdarma
a kdy.

Znám jeden cvik,
který je zakázáno cvičit,
protože výsledky se skutečně dostaví.

Účinkuje to hned,
s návratem se nepočítá.

Elsa Aids

Kniha omezení

Edice Poezie

Ilustrace na obálce Ryan Yaeger Design/Shutterstock.com

Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze

Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání

Verze 1.0 z 28. 1. 2022

ISBN 978-80-274-2166-4 (epub)

ISBN 978-80-274-2167-1 (pdf)

ISBN 978-80-274-2168-8 (prc)